

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖLLE
LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI SIEMENLAIKSI SEKÄ LAIKSI SAKON
TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETUN LAIN 1 §:N MUUTTAMISESTA.

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Oikeusrekisterikeskukselta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi siemenlaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta. Oikeusrekisterikeskus kiinnittää lausunnossaan huomiota erityisesti seikkoihin, jotka koskevat hallinnollisiin pakkokeinoin ehdotettavan uuden seuraamusmaksun täytäntöönpanoa.

Luonnoksessa hallinnollisiin pakkokeinoin esitetään uutena hallinnollista seuraamusmaksua. Luonnoksessa uudesta seuraamusmaksusta esitetään säädettävän siemenlain 35 §:ssä. Ehdotetun seuraamusmaksun täytäntöönpanosta vastaisi Oikeusrekisterikeskus. Tämä tarkoittaisi Oikeusrekisterikeskukselle uutta täytäntöönpanotehtävää. Oikeusrekisterikeskuksella on jo vastaavia täytäntöönpanotehtäviä, sillä Oikeusrekisterikeskus huolehtii useiden erilaisten hallinnollisten seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta. Luonnoksessa ei ole kuitenkaan arvioitu sitä, mitä vaikutuksia uudella täytäntöönpanotehtävällä olisi Oikeusrekisterikeskukselle. Seuraamusmaksujen perintä, ylikuormamaksuja lukuun ottamatta, tapahtuu manuaalisesti. Jotta seuraamusmaksu voitaisiin täytäntöönpanna Rajasa-täytäntöönpanojärjestelmän avulla, tulisi tässä yhteydessä osoittaa lisämäärärahoja täytäntöönpanojärjestelmän kehittämiseksi. Lisämäärärahan tarve täytäntöönpanojärjestelmän kehittämiseksi on noin 75 000 euroa.

Luonnoksessa esitetyn siemenlain 35 §:n 4 momentin mukaan seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädettäisiin sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Luonnoksessa ehdotetaan myös muutettavaksi sakon täytäntöönpanosta annettua lakia siten, että 1 §:n lain soveltamisalaa koskevaan luetteloon sisällytettäisiin siemenlain 35 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu. Oikeusrekisterikeskus pitää ehdotusta kannatettavana, sillä Oikeusrekisterikeskuksen näkemyksen mukaan sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa on riittävät menettelysäännökset rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanosta.

Luonnoksessa esitetyn siemenlain 35 §:n 4 momentin mukaan seuraamusmaksu vanhenisi viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksun

määräämispäivästä. Tämä ehdotettu vanhentumisaika olisi Oikeusrekisterikeskuksen käsityksen mukaan selkeä. Ehdotettua vanhentumisaikaa vastaavia vanhentumisaikoja on käytössä myös monessa muussa Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpantavana olevassa seuraamusmaksussa.

Luonnoksessa esitetyn siemenlain 44 §:ssä säädettäisiin muutoksenhausta. Esitetyn siemenlain 44 §:n mukaisesti Ruokaviraston päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuten hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Hallintolainkäyttölain 31 §:n päätöksen täytäntöönpanokelpoisuutta koskevaa säännöstä sovellettaisiin ehdotettavan seuraamusmaksun täytäntöönpanoon. Oikeusrekisterikeskuksen näkemyksen mukaan hallintolainkäyttölaissa on riittävät säännökset täytäntöönpanokelpoisuudesta.

Luonnoksessa esitetyn siemenlain 35 §:n yksityiskohtaisiin perusteluihin on sisällytetty maininta siitä, että seuraamusmaksusta ei perittäisi korkoa. Oikeusrekisterikeskus kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa olevalla maininnalla seuraamusmaksun korottomuudesta on informatiivinen merkitys. Jollei yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi mainintaa seuraamusmaksun korottomuudesta, voisi kysymys seuraamusmaksun korosta jäädä epäselväksi.

Oikeusrekisterikeskus haluaa lisäksi kiinnittää huomioita hallinnollisiin pakkokeinoihin ehdotettavaan internetsivuston sulkemiseen. Luonnoksessa internetsivuston sulkemisesta esitetään säädettävän siemenlain 39 §:ssä. Oikeusrekisterikeskuksen näkemyksen mukaan luonnoksessa esitetty internetsivuston sulkeminen vaikuttaa ankaralta seuraamukselta. Mahdollisesti hallituksen esityksessä on syytä arvioida sulkemismääräyksen suhdetta sananvapautta koskevaan perustuslain säännökseen. Oikeusrekisterikeskus haluaa kiinnittää huomiota esitettyyn internetsivuston sulkemiseen, sillä Oikeusrekisterikeskus huolehtii sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) 22 §:n 3 momentissa tarkoitetusta verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräyksen täytäntöönpanosta. Verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräyksen panee täytäntöön ulosottomies. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 22 luvussa säädetään tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan vastuuvapaudesta. Verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräyksen täytäntöönpano on osoittautunut ongelmalliseksi. Oikeusrekisterikeskus haluaakin kiinnittää huomioita luonnoksessa ehdotettavan internetsivuston sulkemista koskevan määräyksen täytäntöönpanoon. Ehdotettua siemenlain 40 §:n uhkasakkoa ja teettämistä koskevaa säännöstä voitaisiin esimerkiksi muuttaa siten, että

Ruokavirasto voisi tehostaa myös 39 §:ssä tarkoitettua määräystä toimijan hallinnoiman tai käyttämän internetsivuston sulkemisesta uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Internetsivuston sulkemista koskevan päätöksen täytäntöönpano jäisi Ruokaviraston tehtäväksi.

Tämän lausunnon on valmistellut täytäntöönpanopäällikön poissa ollessa täytäntöönpanosihteeri, oik.yo. Johanna Lindberg.

Johtajan sijaisena

Jari Saarela

Täytäntöönpanosihteeri

Johanna Lindberg